

REPÀS D'ESTIU

L'edició estiu de l'ARA.cat recupera cada dia un reportatge de la temporada

Les edats es tornen líquides

Adolescents que volen ser adults, joves amb síndrome de Peter Pan i vells actius. Les edats ja no tenen fronteres

ANDRÉS AZNAR SIGUÁN Barcelona | Actualitzada el 25/07/2012 00:00

Són les vuit del vespre d'un divendres qualsevol i pels voltants de l'estació de metro de Marina, a Barcelona, corren grups d'adolescents que deambulen amb emoció del bar a la discoteca i de la discoteca al bar. Alguns, malgrat no tenir edat per consumir alcohol, porten una bona borratxera a sobre.

N'hi ha que només tenen 14 anys però troben del tot normal -com ja els passava als seus germans grans- que la principal activitat d'un divendres a la tarda sigui emborratxar-se, o si més no beure alcohol. De la mateixa manera que el sexe, que ja deu fer temps que és present a les seves converses, l'oci vinculat a l'alcohol comença a ser important en la determinació de les seves pràctiques socials.

"A 2n d'ESO sortir i beure era normal i és el primer que es fa", explica Ariadna Quevedo, de 18 anys, que va començar a sortir quan en tenia 14. "L'aspiració és que passi la setmana i arribi el cap de setmana per rebentar-te", diu. Els adolescents cada cop assumeixen abans rols que la societat, almenys des de la perspectiva legal, considera propis de persones majors d'edat.

De fet, la prematuritat d'algunes de les seves conductes s'accentua si s'enfoca des d'aspectes moralment menys qüestionats com és el consum de productes, ja siguin telèfons mòbils o roba. No és cap casualitat que els anomenats *tweens*, nens de 8 a 12 anys, siguin una categoria de consumidors que els publicistes situen entre els seus objectius.

Les edats, doncs, ja no són compartiments hermètics sinó que s'estiren i es contrauen en funció d'una sèrie de condicionants. "L'adolescència comença abans i s'acaba més tard, la vellesa també es perllonga en el temps", explica Rosa Solé, catedràtica de psicologia evolutiva. "Abans el cicle biològic era més determinant i ara és més obert", afegeix. Per això des dels anys 80 la psicologia prefereix parlar de cicles o etapes vitals per dividir temporalment la vida d'un individu.

L'edat en què més s'ha notat l'alteració de les pràctiques socials és, potser, la vellesa. Ramon Cassassaies, vidu de 85 anys, porta una vida activa des que es va jubilar.

La nova vellesa

Cassassaies s'ha ocupat dels néts, de cuinar per a la família, de llegir, de conduir, de quedar amb els amics i fins i tot ha tingut temps per a una relació sentimental. "Amb la

jubilació no em vaig sentir alliberat, però tampoc vaig tenir la sensació d'haver perdut res", afirma amb optimisme. "Si t'ho prens com que ja estàs fora de circulació estàs acabat".

Com constata l'informe *Envelliment actiu* publicat per l'Imsero, si la vellesa estava associada a la pèrdua d'iniciativa i la desvinculació social, ara es comença a reconèixer com un moment en el qual es poden introduir canvis a la vida o desenvolupar nous projectes. Segons aquest estudi, el 53,6% de la gent gran a l'estat espanyol ha iniciat amb la jubilació alguna nova activitat, com ara fer esport, formació o voluntariat. Aquesta inversió demogràfica gradual -la taxa de creixement anual de la gent gran a l'estat espanyol és d'un 3%- i l'allargament de la vida han redefinit el rol social de l'anomenada *tercera edat*.

I és que els factors demogràfics i socioeconòmics han alterat moltes de les pràctiques que quedaven associades a una edat determinada. D'aquesta manera, valors com l'experimentació o la recerca de la identitat pròpia no es circumscriuen només a l'adolescència sinó que es perllonguen en el temps i donen peu a una nova etapa de límits difusos com la joventut.

Tant en el cas de la joventut com en el de la vellesa, la modificació de les condicions de vida i els rols socials demanen una revisió constant de les polítiques dirigides específicament a aquests grups. No obstant, les pràctiques i condicions socials s'alteren tan ràpid que és difícil emmarcar-les en una edat determinada. Fent ús de la metàfora proposada pel sociòleg Zygmunt Bauman, es podria dir que les edats en la societat actual han esdevingut líquides.

'Kidadult': adults amb pràctiques adolescents

Si, com diu Rosa Solé, "abans el rol social de la persona adulta estava marcat per l'emancipació i l'accés a una feina estable", la dilatació en el temps d'aquestes pràctiques ha fet que alguns psicòlegs, com el nord-americà Jeffrey Jensen Arnett, hagin creat termes com *kidadult* per caracteritzar l'etapa juvenil. Persones amb edat adulta que tenen pràctiques d'adolescents. "No obstant, no es tracta només d'opcions de vida frívols, com poden deixar entreveure expressions com la síndrome de Peter Pan, encunyada l'any 1983 pel Dr. Dan Kinley i assumida per la psicologia popular. Des del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya s'alerta que "les dificultats d'accés a l'habitatge, la precarietat laboral i la pèrdua de qualitat de vida" condicionen greument el jovent i fan que, en paraules del seu president, Benjamí Aguilar, "la joventut no sigui una etapa de transició cap a l'estabilitat sinó una etapa cada cop més dura que aporta poques expectatives de futur". I afegeix: "La crisi ha generalitzat la precarietat laboral" i ja no és únicament definitòria de la joventut.

MÉS CONTINGUTS ARA ESTIU 2012

**Carta a Arantxa Sánchez
Vicario: 'Les bones famílies'**

**Núria Terribas: "Els
problemes ètics en la
medicina són menys
ideològics del que sembla"**

Una qüestió de dignitat